

Politik Bilim

Yarınlarımız için Sorumluluk Duyuluyorsa...

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; harunaykutgoker@gmail.com

Kaotik ortam ürkütücü... Zaman, bu gidişe itirazı olanların potansiyel güç ve değerinin farkına varma ve o potansiyeli kuvveden fiile çıkaracak örgütlü gücü yaratabilme zamanı...

Bir kez daha yineleyeyim: Osmanlı'da devletin yönetimi de, hukuk sistemi de, kişisel ve toplumsal yaşam da din esasına -Sünnî akideye / Sünnî inanişâ- göre düzenlenmişti. Din ve devlet işleri ayrılmaz bir bütünü parçalarıydı. Herhangi bir düşünce, kökeninde genel olarak İslâm ya da tasavvuf felsefesine dayanıyor ya da kaynağını İslâmî ilimler çerçevesinde kalan çözümlerden alıyor olsa bile, eğer Sünnî inanca aykırı düşüyorsa dine, ama açıktan söylenmese de, aynı zamanda devlete karşı işlenmiş bir suç sayılıyor ve şiddetle cezalandırılıyordu. (Özellikle **bkz.** Ahmet Yaşar Ocak, **Osmanlı Toplumunda Zındıklar ve Mülhidler: 15-17. Yüzyıllar**, Tarih Vakfı Yurt Y., Genişletilmiş 5. Baskı, Eylül 2014.)

Genç Türkiye Cumhuriyeti'ni mirasçısı olduğu Osmanlı devletinden ayıran en önemli nokta, son yazımda belirttiğim gibi, **bilimi** ve **aklı** eksen alan, bütünüyle farklı bir kültür sisteminin Osmanlı'daki bu sistemin yerine geçirilmek istenmesiydi. Bu yeni sistem de kendi içinde bir bütündü ve bu bütünlüğün sağlanması başarılmıştı. Yine belirtmişim, 1940'lı yılların ikinci yarısından itibaren, bu sistemsel bütünlük bozulmaya başladı. Sistemi asıl ayakta tutacak olan eğitim alt sisteminde, aydınlanmanın geri plana itilip din motifinin giderek ağırlık kazandığı sürekli değişiklikler, bozulmada başrolü oynadı. Sistem kendisini yıkacak kadroları kendisi yetiştirir hâle geldi. 2002 Ekim'i bu kadroların siyasî iktidarı devraldığı tarihtir. O günden bugüne, Türkiye Cumhuriyeti yeniden Sünnî akidenin temel alındığı bir devlet yönetimi, hukuk ve eğitim sistemi ve toplumsal yaşama doğru hızla devrilmektedir.

Son seçimlerin ortaya koyduğu önemli bir sonuç şudur: Toplumun en az %60'ı bu devrilmeden rahatsız değildir. Bu %60, istatistiklerde siyasî İslâm'ın iktidarını temsil eden AKP ile Türk-İslâm sentezine dayanan şoven milliyetçiliğin temsilcisi MHP arasında bölünmüş gibi gözükabilir. Ama şu kesindir ki, her iki partinin tabanı da, Sünnî akidenin devlet yönetiminde ve toplum yaşamında yeniden egemenlik kazanmasından rahatsız değildir. Özellikle kentlerin varoşlarında yaşayanlara dağıtılan yardımların, onların AKP'ye oy vermelerinde belirleyici rol oynadığı doğrudur. Ama bu tercihin sahiplerinin 'Sünnî yaşam' biçimine itirazlarının olmadığı da en az bunun kadar doğrudur. MHP'ye oy verenlerin ayrıştıkları nokta Kürt meselesidir; Sünnîlik meselesi değil...

Kanımcıca ikinci önemli sonuç, bu devrilmeye itirazı olanların etkinlik ve oy potansiyellerinin küçümsenmeyecek bir mertebede olmasıdır. CHP'ye giden %25 oy, bu itirazın ifadesidir. HDP'ye verilen oyların önemlice bir bölümünün de aynı itirazı paylaştığı söylenebilir.

Sözün kısası, yıllarca önce başlayan, toplumun, dinsel öğelerin katalizörlüğünde sağa kayışı %60'lar mertebesinde seyretmektedir. Buna tam bir siyasî kararlılıkla itirazı olanların %25'lik bir bölümü CHP'ye oy vermiştir. İster bir başka seçenekleri olmadığı için isterse gerçek seçenekleri bu olduğu için CHP'ye oy vermiş olsunlar, bu oran gerçekten önemlidir ve sadece bir nicelik olarak görülemez. CHP'nin, genel gidişe ayak uydurarak sağa kaymasının oy getirmesi bir yana, o %25'i de aşındırabileceği; daha önemlisi, o kitlenin siyasî kararlılığını ve bu kararlılıktan gelen gücünü sarsacağı artık anlaşılmış olmalıdır. **Ve bu kaotik ortamda** CHP'nin yapabileceği en iyi şeyin, uzun vadeli bir bakış açısıyla, o %25'ten bir çelik çekirdek

yaratarak, o çekirdeğin yeniden bir din devletine dönüşe, bir iç savaşa ya da *'Türkiyeli el-Sisi'* ve benzeri olasılıklara asla izin vermeyeceğini göstermek gibi bir strateji izlemesi olduğu söylenebilir. HDP de, gerçekten bir Türkiye partisi olmak istiyorsa, o %25 ile dayanışmanın asgarî müşteregini, mutlaka barış içinde bir arada yaşama iradesi yanında **'laik Türkiye'** temelinde aramalıdır.

CBT. 21.08.2015